
Platy lékařů a učitelů: dva různé světy

Platy lékařů a učitelů: dva různé světy

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

16.6.2008 autor: Petra Benešová, Petr Vašek

Lékaři a učitelé: prestižní profese, které po roce 1989 bojovaly s nízkými příjmy. * Zvítězila jen jedna - lékaři. Proč?

Oba mají vysokoškolské vzdělání i zaměstnání s vysokou společenskou prestiží. Přesto si chirurg z Královských Vinohrad Miloš Voleman vydělá skoro třikrát víc než učitel na pražském gymnáziu Radoslav Gřešek. »Mám dvacet tisíc hrubého a deset let praxe. To ve školství není žádný zázrak,« říká čtyřiatřicetiletý učitel.

Platy doktorů a učitelů se od sebe začaly vzdalovat hned po listopadu 1989. Propast mezi jejich ohodnocením se ale výrazně prohloubila v posledních deseti letech. Zatímco v roce 1997 měl průměrný doktor o necelých sedm tisíc víc než učitel na gymnáziu, loni už byl mezi nimi rozdíl víc než 17 tisíc. »Jako lékaři jsme si uměli své zájmy obhájit, učitelé nikdy takový tlak na politiky nevyvíjeli,« vysvětluje někdejší šéf lékařských odborů a České lékařské komory David Rath.

Průměrný lékař v nemocnici si dnes vydělá 43,5 tisíce korun. Učitel na gymnáziu je na tom s 26 tisíci hrubého podstatně hůř. A to je na tom mezi učiteli základních a středních škol ještě docela dobře. Kantoři na středních školách berou v průměru 25 tisíc korun, na základních 24 tisíc.

Start stejný, peníze jiné

Lékaři i učitelé stojí přitom na začátku své kariéry na podobné startovní čáře. Středoškolský učitel nastupuje za 15 470 korun, lékař za 16 tisíc hrubého. Jenže pak začnou rozdíly v platech rychle růst. Rozdíl mezi lékaři a učiteli totiž není ani tak v základních platech. Lékaři si vydělávají hlavně za přesčasy a služby. »Můj plat je sice 54 tisíc korun. K tomu, abych ho dosáhl, ale musím odsloužit víkend, tři noční směny ve všední den a několikrát do měsíce musím mít pohotovost na telefonu,« popisuje chirurg Miloš Voleman. Bez služeb by si vydělal sotva 30 tisíc. Jenže učitelé si takto přivydělat nemohou. »Nemají podobné služby. Odměny či příplatky za třídnictví a další funkce nejsou velké, jsou v řádu stovek,« říká ředitel pražského Gymnázia Na Vítězné pláni Jaroslav Mervínský.

»Ideální by bylo, kdybychom se nemuseli řídit tabulkovými platy, ale mohli si podobně jako na soukromých školách uzavírat s učiteli smlouvy,« podotýká Mervínský. Například na soukromém Prvním obnoveném reálném gymnáziu mají nováčci vyšší nástupní plat než jejich kolegové na veřejných školách. »Oceňuji schopnosti, zkušenosti učitele. Nástupní plat je vyšší než 15 tisíc, v některých případech i 20 tisíc korun,« říká ředitel školy Václav Klaus mladší.

Jenže i když si učitelé na soukromých školách po 15 letech můžou přijít až na 30 tisíc korun, se soukromými doktory se nemůžou srovnávat. Praktičtí lékaři si přijdou až na 45 tisíc korun a soukromí specialisté vydělají běžně mezi 60 a 80 tisíci.

Platová elita je jinde

Mezi platovou elitu patří u lékařů špičkoví odborníci, kteří šéfuji největším klinikám. Dokážou si vydělat od 80 tisíc korun výše. Na podobné peníze si ale mohou přijít i pedagogové vysokých škol.

»Pokud se podílejí na vědeckých projektech, a to u těch evropských, mohou si k platu přivydělat desítky tisíc korun a jejich plat se přehoupne i přes sto tisíc,« říká rektor pražské ČVUT Václav Havlíček.

Čeští učitelé jsou na tom v porovnání s kolegy v zahraničí špatně. Mezi 32 zeměmi OECD jsou jejich mzdy čtvrté nejnižší. Učitelé v Německu, Rakousku či Finsku mají dvakrát více.

Vyšší platy mají v zahraničí i lékaři. Například britský lékař si v průměru vydělá 200 tisíc korun, američtí anesteziologové nebo chirurgové jsou na tom ještě o pár desítek tisíc lépe. Řada českých doktorů tak odchází do ciziny.
»V bavorském Marktredwitzu si vydělám stejně jako německý lékař, tedy něco přes pět tisíc eur.« říká anesteziolog David Štěpánek, který už tři roky dojíždí z Ostrova u Karlových Varů na tamní kliniku.